

**man neergestoken,
e meldt zich**

s zondag-
aan de Paul
opgenomen
en verdach-
chedeër, is

dagavond
ding van
ng direct
den ter
g werd afge-
ultaat: de
orloos ver-
is geble-
met slachtof-

fer bekenden van elkaar zijn en dat er mogelijk een ruzie aan de steekpartij vooraf is gegaan. Waar het conflict over ging is niet duidelijk.

De politie meldt dat de toestand van het 44-jarige slachtoffer in eerste instantie zorgelijk was, maar inmiddels stabiel is geworden. De 34-jarige verdachte uit Enschede meldde zich enkele uren later bij de politie. Hij zit vast voor verder onderzoek.

RAND

Wesselerbrinklaan stond zondagavond plastic in lichtlaaie. De vlammen sloegen er was sprake van flinke rookontwikkeling. staan is nog niet duidelijk. FOTO DINO AMATTARAM

ampus

oudt dit jaar
omerschool
en festival.
en met vol-
te bezoe-
t uit acade-
zieke, sport,
le sprekers.
loeld voor
sstudenten
of master-
elnemers
nogelijk via
t Twente:

70

■ 70 cliënten van Tactus Verslavingszorg in Enschede krijgen methadon thuisbezorgd door de zorginstelling. Het gaat om een proef, die al enige maanden geleden begon.

ONDERZOEK OLIE UIT AFVAL

**De brandstof
ligt gewoon
op straat**

Hoogwaardige olie winnen uit veegafval. BTG uit Enschede maakt er samen met Duitse partners werk van.

**Julia Henkel
Enschede/Neuenkirchen**

De grondstof ligt letterlijk op straat. Het is vuil, bij elkaar geveegd door het Duitse straatreinigingsbedrijf Alba Baving uit Neuenkirchen, bij Rheine. Nu nog is het problematisch afval, in de toekomst moet er hoogwaardige olie uit worden gewonnen.

De techniek wordt ontwikkeld door de Biomass Technology Group (BTG) uit Enschede. Het bedrijf ontwikkelde eerder een methode waarbij olie wordt gemaakt uit houtsnippers. Het sleutelwoord is snelle pyrolyse, een proces waarbij biomassa binnen enkele seconden wordt omgezet in olie. Sinds vorig jaar wordt de techniek op grote schaal toegepast in de pyrolysefabriek Empyro in Hengelo.

Ondertussen kijkt BTG verder naar de mogelijkheden van andere grondstoffen, zoals veegvuil, groenafval, compost of restproducten van biovergisters. „We onderzoeken hoe we van minder mooie grondstoffen betere eindproducten kunnen maken”, schetst senior consultant Patrick

Reurerman van BTG. „Dingen waar veel van is, waar mensen van af willen en die goedkoop zijn, of waar je zelfs iets voor krijgt als je het afneemt. Wij zeggen: afval is grondstof. Wij kunnen er mooie dingen mee doen.”

Tegelijk moet de snelle pyrolyse een waardevoller eindproduct opleveren. Reurerman: „We streven naar olie die we kunnen opsplitsen en gebruiken voor hoogwaardige producten, zoals olie voor het impregneren van hout of ter vervanging van bitumen.”

BTG onderzoekt de mogelijkheden van pyrolyse van biomassa-afval samen met Duitse en Nederlandse partners, waaronder de Fachhochschule Münster, Saxion, straatreinigingsbedrijf Alba Baving uit Neuenkirchen, afvalverwerker Lohmann uit Emsdetten, milieuvakbureau Wessling Holding uit Altenberge en Döpik

“ Afval is grondstof. Wij kunnen er mooie dingen mee doen

—Patrick Reurerman, BTG

Energietechniek uit Stadtlohn.

„In Duitsland is veel aandacht voor moeilijke afvalstromen en de behandeling ervan”, zegt Reurerman. „Ook op het gebied van duurzame energie is men verder dan in Nederland.” Daar komt bij dat de afvalverwerking in Duitsland in handen is van kleinere mkb-bedrijven. „Daar valt voor ons makkelijker mee samen te werken dan met een enorm concern”, merkt hij.

Het grensoverschrijdende initiatief kan bovendien rekenen op een flinke Europese subsidie, en ook dat is mooi meegenomen. Het pyrolyseproject kost ruim 2 miljoen euro voor de duur van vier jaar. 70 procent van dat bedrag wordt betaald uit Interreg-gelden. „Dat helpt ontzettend, zeker voor initiatieven die iets verder van de markt zitten”, benadrukt Reurerman. „Zonder subsidie is dit soort onderzoek niet te doen voor kleine bedrijven.”

Samen met de partners bekijkt BTG welke afvalstromen het meest geschikt zijn en op welke manier deze behandeld moeten worden. „Met name veegvuil is een spannend materiaal. In de herfst is het nat met bladeren, in de zomer droog, in de winter zit er van alles in.”

Nu nog is de productie van olie uit afval toekomstmuziek, benadrukt Reurerman. Als de onderzoekers de juiste techniek hebben gevonden, dan zijn nieuwe fabrieken nodig voor grootschalige productie. „Wie weet kunnen die ook in Duitsland worden gebouwd.”

▲ Patrick Reurerman in het laboratorium van BTG aan de Josink Esweg. „We onderzoeken hoe we van minder mooie grondstoffen betere eindproducten kunnen maken.” FOTO FRANS NIKKELS

▲ Een veegwagen van het Duitse bedrijf Alba Baving. Uit het veegvuil moet op termijn olie worden gewonnen. FOTO ALBA BAVING

“ Duitsers waarderen het dat de omgang in Nederland soepeler en makkelijker is

—Johannes Reef

‘E
be
gr

Een t
afval,
ervar
één e
brach
conta
derlan
was g

STEIN

Reef i
naar v
uit he
Neder
advise
kendo
de gre
me on
mense
schets
bedrij
werk o
bijvoor
verenij
verder
Of het
die ger
gedaan
contact
de wet
zijden
kelblok
men w

Zake

Nede
doen ar
weet R
landse
één, tw
beerd v
vies. Op
is het h
Duits v
dacht d
had de
wel hij
sen ken
wachts
Neder
mand ar
zelf lukt
doet het
denkt